

Salon kaupunki

Edunvalvontasuunnitelma

Hyväksytty kaupunginhallituksessa 23.1.2023

Sisällys

- Johdanto
- Edunvalvonnan tavoitteet ja painopisteet
- Vuosisuunnittelu ja aikataulu
- Edunvalvonnan johtaminen ja koordinointi Salon kaupungissa
- Edunvalvonnan esimerkkiprosessi
- Olennaisimmat sidosryhmät ja verkostot

Johdanto

Voimakkaissa yhteiskunnan ja toimintaympäristön muutoksissa kuntien on pidettävä huolta oman elinvoimansa ja houkuttelevuutensa edellytyksistä. Järjestelmällinen edunvalvonta on yksi keino huolehtia tästä. Kunnat, jotka onnistuvat säilyttämään houkuttelevuutensa, pärjäävät kuntien keskinäisessä kilpailussa.

Moderni edunvalvonta on sekoitus erilaisia vaikuttamisen keinoja kuten sidosryhmä- ja verkosto yhteistyötä, lausuntoja, kuulemisia ja julkista keskustelua. Onnistunut edunvalvontatyö vaatii tuekseen analyysia tulevista muutoksista ja niiden vaikutuksista Salon kaupungin toimintaan.

Vaalikauden vaihtuessa on aina murroskohta, jossa kansallisia lainsäädäntö- ja muutoshankkeita käynnistyy paljon. Myös poliittiset painotukset yleensä elävät. On olennaista seurata, mitä vaikutuksia näillä on kuntien toimintaympäristöön ja –edellytyksiin sekä tarvittaessa myös vaikuttaa kaupungin kannalta epätarkoituksenmukaisiin esityksiin.

Edunvalvonta voi kohdentua sekä julkiseen hallintoon, mutta myös elinkeinoelämään esimerkiksi yritysten pohtiessa sijoittumispaikkaa. Tämän vuoksi prosessi on rakennettava selkeäksi ja sujuvaksi, eikä sen johtamista saa tehdä turhan monipolviseksi. On elintärkeää, että tarpeen vaatiessa kaupungilla on selkeä toimintamalli.

Salon kaupungilla ei ole olemassa olevaa edunvalvonnan suunnitelmaa, vaan edunvalvontaa on tähän mennessä tehty yksittäinen projekti kerrallaan. Myös työn kokonaiskoordinaatio on puuttunut ja johtanut näin ollen hajanaisuuteen. Tästä syystä on tarpeen laatia Salolle oma edunvalvontasuunnitelma.

EDUNVALVONNAN TAVOITTEET JA PAINOPISTEET

Edunvalvonnan tavoitteet

Edunvalvontasuunnitelma on yksi Salon kaupungin strategiaa toimeenpanevista ohjelmista. Se toimii yhtenä välineenä strategisten päämäärien saavuttamisessa.

Elinvoimainen Salo

- » Elinvoimainen Salo on Suomen yritysystävällisin kaupunki, joka houkuttelee niin uusia asukkaita kuin yrityksiäkin. Lujittava elinvoima kumpuaa osaavista tekijöistä, monipuolisesta yrityskentästä, todellisesta yhteistyöstä, viihtyisästä keskustasta ja vireistä kylistä.

Kestävän talouden Salo

- » Kestävän talouden Salossa verotulopohjaa vahvistavat menestyvät yritykset sekä muuttovoitto. Talouden tasapainoa edistävät kustannustehokkaat, vaikuttavat ja ennaltaehkäisevät palvelut. Salo toimii ekologisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävästi.

Hyvinvoiva Salo

- » Hyvinvoiva Salo tarjoaa mahdollisuudet hyvään elämään, jatkuvaan oppimiseen, mielekkääseen vapaa-aikaan sekä sujuvaan ja turvalliseen arkeen. Hyvinvoiva Salo pitää huolta henkilöstöstään ja edistää asukkaidensa hyvinvointia yhdessä aktiivisten asukkaiden, yhdistysten ja muiden yhteisöjen kanssa.

Strategiassa päätetyt edunvalvontahankkeet

Salon kaupungin strategiassa on määritelty neljä kaupungin strategisesti merkittävintä edunvalvonnan kärkeä. Nämä ovat:

Hyvinvointialueyhteistyö ja Salon sairaala, Tunnin juna, Kantatie 52 jatkon rakentaminen ja TE-palveluiden uudistus. Kukin asia esitellään seuraavilla sivuilla.

Hyvinvointialueyhteistyö ja Salon sairaala

- » Sosiaali- ja terveystalvelut siirtyvät vuoden 2023 alussa Varsinais-Suomen hyvinvointialueen hoidettavaksi. Kaupungille jää vastuulleen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtäviä. Varsinaisten sote-palveluiden suhteen kaupungin rooli muuttuu edunvalvonnalliseksi suhteessa hyvinvointialueeseen. Erityisen tärkeää on löytää saumattomat rajapinnat kaupungin ja hyvinvointialueen palveluiden välillä.
- » Salon sairaalan uusirakentaminen jää hyvinvointialueen toteutettavaksi. Suunnittelutyötä on tehty yhteistyössä kaupungin ja Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin välillä. Tavoitteena on varmistaa tulevaisuuden elinvoimaiset sairaalapalvelut Salossa. Hankkeen onnistumisella saavutetaan pitkäaikaisia elinvoima- ja hyvinvointivaikutuksia Saloon: hanke varmistaa työpaikkojen säilymisen ja kuntalaisten monipuolisten terveystalvelujen saatavuuden sote-uudistuksen jälkeen Salossa. Sairaalan merkitys on suuri myös Salossa tarjottavan hoitoalan koulutuksen näkökulmasta.

Kuva: VSSH

Saavutettavuus

- » **KT 52.** Edistetään kt 52 II vaiheen rakentamista Salon kohdalla yleissuunnitelman mukaiseen paikkaan. Keskustan liikenneympäristö rauhoittuu ja liikenne pohjois-etelä -suunnassa tulee sujuvammaksi. Hanke vaikuttaa Salon kasvun ja elinvoiman kehittämiseen sekä Metsäjaanun teollisuusalueen suunnassa että kaupungin pohjoispuolella Isokylän ja moottoritien suunnassa myös kaupan, pienteollisuuden sekä asumisen alustana.
- » **Tunnin juna.** Tunnin juna on nopea junayhteys Turun ja Helsingin välillä. Sitä varten edistetään uuden junaradan rakentamista Salosta suoraan Lohjan kautta Helsinkiin. Tunnin juna on nopea junayhteys Turun ja Helsingin välillä. Yhteyttä varten rakennetaan kokonaan uusi oikorata Espoosta Lohjan kautta Saloon. Lisäksi nopea yhteys sisältää Espoon kaupunkiradan, Salo-Turku-kaksoisraiteen sekä Turun ratapiha-alueet.

TE –palveluiden uudistus

- » Eduskunnassa on käsittelyssä TE-palveluiden uudistusta koskeva lainsäädäntö, jonka myötä palveluiden järjestäminen siirtyisi kuntien vastuulle vuoden 2025 alussa. Uudistuksen tavoitteena on palvelurakenne, joka edistää parhaalla mahdollisella tavalla työntekijöiden nopeaa työllistymistä ja lisää työ- ja elinkeinopalvelujen tuottavuutta, saatavuutta, vaikuttavuutta ja monipuolisuutta
- » TE-palvelujen siirto kunnille tuo palvelut lähemmäksi asiakkaita. Kun työllisyyspalvelut, kunnan koulutuspalvelut sekä elinkeinopalvelut ovat saman järjestäjän vastuulla tukevat palvelut nopeamman työllistymisen tavoitetta. Kunnilla on hyvät lähtökohdat tarjota asiakkaille kohdennettuja ja paikallisten työmarkkinoiden tarpeisiin sopivia palveluja.
- » Salon kaupunki on mukana työllisyyden kuntakokeilussa, mikä antaa hyvän pohjan TE-palveluiden uudistuksen läpiviennille. Varsinais-Suomessa ainoastaan Salo ja Turku täyttävät yksinään lakiluonnoksen minimitalvoitteen 20 000 työllisestä. Näin ollen on selvää, että maakunnassa muodostuu yhtä kuntaa suurempia kokonaisuuksia. Lakiluonnoksessa valtio on pidättämässä oikeuden puuttua alueiden järjestelyihin, mikäli tarkoituksenmukaisia alueita ei vapaaehtois pohjalta saada muodostettua.

Työllisyyden kuntakokeilut

Muu edunvalvontatyö

- Strategisten edunvalvontahankkeiden lisäksi kaupungin intressissä on vaikuttaa tärkeiksi katsomiinsa pienempiin kokonaisuuksiin.
- Seuraavat eduskuntavaalit pidetään 2.4.2023, ja niiden jälkeen käydään neuvottelut seuraavan hallituksen ohjelmasta. Hallitusohjelma tulee sisältämään myös kuntiin liittyvää lainsäädäntöä, jota kaupungin on tarpeen omassa edunvalvontatyössään seurata ja niiden sisältöön tarpeen tulleen myös vaikuttaa tuoden esiin vaikutuksia kuntien ja kuntalaisten arjessa.
- Toiminnassa on huomioitava myös maakunnallinen edunvalvonta Salon kannalta merkittävissä kysymyksissä. Tällaisia saattavat olla esimerkiksi korkeakoulutukseen tai infraan liittyvät avaukset.

VUOSISUUNNITTELU JA AIKATAULU

Etunimi Sukunimi

Salo.fi

Edunvalvonnan vuosisuunnittelu

- Strategiasta juontuvien edunvalvontakärkien lisäksi kaupunginhallitus määrittelee muut hankkeet ja painopisteet vuosittain. Päätöksenteko sidotaan kulloisenkin talousarvioprosessin aikatauluun.
- Vuosisuunnitelmassa eritellään kunkin edunvalvontahankkeen tavoitteet, pääviestit ja tarvittavat toimenpiteet, yhteistyötahot sekä prosessin aikataulu ja vastuuhenkilö
- Suunnitelmassa huomioidaan tarvittava raportointi edunvalvontatyön edistymisestä.

EDUNVALVONNAN JOHTAMINEN JA KOORDINOINTI SALON KAUPUNGISSA

Vastuun jakaantuminen edunvalvontatyössä ja edunvalvontavalmiudet

- Kaupungin edunvalvontatyön kokonaisuutta johtaa kaupunginjohtaja.
- Kaupungin ylin poliittinen johto on tiivis osa edunvalvonnan toteuttamista
- Yksittäisten edunvalvontakohteiden osalta nimetään vastuuhenkilö(t), jonka tehtävänä on valmistella edunvalvontaan tarvittavat taustamateriaalit, huolehtia toimenpiteiden etenemisestä ja raportoida hankkeen tilanteesta.
- Edunvalvontatyön etenemisestä raportoidaan kaupunginhallitukselle ja valtuustolle strategiaraportoinnin yhteydessä.
- Kaupunki huolehtii edunvalvontaan osallistuvien henkilöiden valmiuksien parantamisesta koulutuksilla.

Edunvalvonnan ohjausryhmän tehtävä

- Edunvalvonnan ohjausryhmässä ovat: kaupunginjohtaja, kaupunkikehitysjohtaja, 4-6 keskeistä poliittista päättäjää, Yrityssalon toimitusjohtaja.
- Ohjausryhmä vastaa kaupunginjohtajan johdolla edunvalvonnan käytännön toteuttamisesta ja seurannasta.
- Säännöllisiä tapaamisia 4-6 kertaa vuodessa, ja niihin osallistuu lisäksi edunvalvontatyötä tukeva sihteeristö.
- Nopeaa reagointia vaativissa ad hoc –tilanteissa kaupunginjohtaja linjaa kaupungin toimintatavan ja viestit keskusteltuaan tarvittaessa ylimmän poliittisen johdon kanssa.

Edunvalvonnan sihteeristön tehtävä

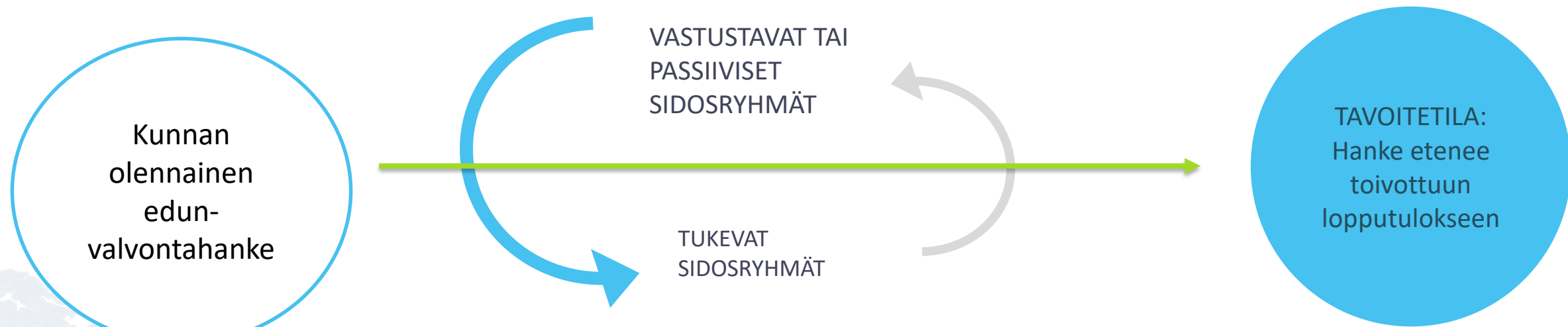
- Sihteeristön tehtävä on huolehtia edunvalvontatyöhön tarvittavan materiaalin valmistelusta ja ajantasaisuudesta sekä johtoryhmän tapaamisten valmistelusta.
- Sihteeristön seuraa lainsäädäntövalmistelua yhdessä linjattujen lakihankkeiden osalta ja huomioi siihen liittyvät vaikuttamisen paikat.
- Sihteeristö tukee kaupunginjohtajaa ad hoc –tilanteiden valmistelussa.
- Kaupunginjohtaja kutsuu edunvalvontatyön sihteeristön.

EDUNVALVONNAN ESIMERKKIPROSESSI

SALON KAUPUNGIN OLENNAISIMMAT SIDOSRYHMÄT JA VERKOSTOT

Sidosryhmien vaikutus edunvalvonnan onnistumiseen on merkittävä

Keskeisimmät sidosryhmät

Poliittiset päättäjät: keskeiset ministerit ja heidän avustajansa, varsinaissuomalaiset kansanedustajat, keskeiset eduskunnan valiokunnat, maakuntaliiton ja hyvinvointialueen poliittinen johto

Viranhaltijat: ministeriöiden ja valtion virastojen johto ja asiantuntijat, maakunnan keskeiset viranhaltijat maakuntaliitossa ja hyvinvointialueella ja kunnissa.

Muut sidosryhmät: nämä voivat olla esimerkiksi elinkeinoelämän edustajia, koulutuksenjärjestäjiä, työmarkkinatoimijoita tai kansalaisjärjestöt sekä kuntalaiset ja median edustajat.

Sidosryhmät tarkennetaan kunkin edunvalvontakohteen osalta erikseen.

C21

- Suomen suurimmat kaupungit muodostavat pysyvän C21 –verkoston vahvistamaan kaupunkipoliittista keskustelua ja kaupunkien yhteistä edunvalvontaa.
- Kaupunkipoliittisen agendan kehittämiseksi ja isojen kaupunkien yhteisten tavoitteiden määrittelemiseksi tarvitaan erilaisia kaupunkipolitiikan foorumeita, kaupunkitutkimusta ja edunvalvontaa.
- C21 –kaupungit ovat valmistelleet yhteiset hallitusohjelmataavoitteet, joita edistetään yhteistyössä
- <https://www.hel.fi/helsinki/fi/kaupunki-ja-hallinto/paatoksenteko/pormestarit/c21/>

Seutukaupunkiverkosto

- Seutukaupunkien muodostaman verkoston perustehtävä on seutukaupunkien ennakoiva edunvalvonta. Seutukaupunkiverkosto toimii aktiivisesti kumppanina kaupunkiensä palveluiden, tutkimuksen ja yritystoiminnan kehittämisessä ja edunvalvonnassa.
- Seutukaupunkiverkosto tarjoaa kumppaniverkoston tulevaisuuden alue- ja kaupunkipolitiikkaa tukevien älykkäiden ja kestävien ratkaisujen kehittämiseksi ja käyttöönottamiseksi. Verkosto tukee jäsentensä edellytyksiä uudistua ja luoda kestävän kehityksen mukaista kasvua, alueen identiteettiä ja kulttuuri huomioiden.
- Seutukaupunkeja ovat kaupungit, jotka ovat seutunsa ja talousalueensa keskuksia (seutukeskus) tai keskuspareja, mutta eivät ole maakuntien keskuksia.
- Paikallisuus korostuu yhtä lailla kaupungeissa kuin maaseudullakin. Talousalueensa keskuksina toimivat seutukaupungit ovat vahvoja alueellisia toimijoita, jotka vastaavat kunnalliseen itsehallintoon perustuen ja asukkaidensa vaikutus- ja osallistumismahdollisuudet turvaten kuntalaistensa hyvinvoinnista ja alueensa elinvoimasta hyvinvointipalveluja koordinoimalla ja tuottamalla sekä elinkeinoelämää kehittämällä.
- <https://www.kuntaliitto.fi/yhdyskunnat-ja-ymparisto/kaupunkipolitiikka/seutukaupungit-ja-seutukaupunkiverkosto>

MYR Maakunnan yhteistyöryhmä ja V-S Ilmastovastuujasto

- Varsinais-Suomen maakunnan yhteistyöryhmä (MYR) päättää kehittämishankkeiden linjauksista ja rahoituskehyksen jakaantumisesta. Yhteistyöryhmä käsittelee myös maakunnan keskeiset kehittämiskysymykset. Yhteistyöryhmään kuuluu 41 edustajaa eri alueellisista organisaatioista ja asiantuntijatahoista.
- <https://varsinais-suomi.fi/liitto/paatoksenteko/toimielimet/maakunnan-yhteistyoryhma/>
- Ilmastovastuujasto toimii neuvoa-antavana ja koordinoivana valmistelufoorumina maakunnan hiilineutraaliustavoitteeseen liittyvissä asioissa.
- <https://varsinais-suomi.fi/liitto/paatoksenteko/toimielimet/maakunnan-yhteistyoryhma/ilmastovastuujasto/>

Pohjoinen kasvuvyöhyke ja Scandria Alliance

- Pohjoinen kasvuvyöhyke on eteläisen Suomen kaupungit yhdistävä strateginen yhteistyöverkosto, jonka tavoitteena on edistää alueellista, valtakunnallista ja kansainvälistä talouskasvua ja kilpailukykyä. Pohjoisen kasvuvyöhykkeen yhteistyöverkostoa koordinoi Turun kaupunki.
- <https://www.kasvuvyohyke.fi/pohjoinen-kasvuvyohyke>
- The Scandria®Alliance provides an arena for cities and regions to collaborate on climate-smart multimodal transport connectivity at the interface to sustainable regional development between Scandinavia and the Adriatic Sea.
- <https://scandria-alliance.eu/>

Koulutusyhteistyö

- **Turun yliopisto koordinoitu yhteistyö** (500.000 yhteisbudjetti suhteessa Salo/TY 2/3)
 - Turun yliopisto ja Salon kaupunki tekevät suunnitelmallista yhteistyötä Saloa ja alueen yrityksiä hyödyttävän tutkimuksen, kehityksen ja koulutuksen parissa. Kaupunki tarjoaa omia toimintojaan ja asiantuntemustaan korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten käyttöön, jotta se voi samalla arvioida ja kehittää omaa toimintaansa.
- **Turun AMK kumppanuussopimus**
 - vuosittainen toimintasuunnitelma kokonaisvaltaisesta ja pitkän aikavälin tavoitteellisesta yhteistyöstä. Tavoitteena on yhdessä kehittää sekä Salon että AMK:n toimintaa ja tuottaa kummallekin osapuolelle lisäarvoa sekä edistää toimivia yhteistyömalleja ja tukea Salon elinkeinoelämän kehitystä.
- **Tku AMK + Varsinais-Suomen -liitto & Turun EU-toimisto - hankeyhteistyö**
- **SSKKY**; pyritään luomaan yhteistyöstä koordinoitu kokonaisuus

Edunvalvontasuunnitelman valmistelu:
kehittämissuunnittelija Saija Karnisto-Toivonen
erityisasiantuntija Anu Tuovinen

